ACTUALITZACIÓ DEL PUNT 8 DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE:

"EL FOMENT DE LA LECTURA AL CENTRE"

Tot seguint els objectius marcats en el Projecte lingüístic, les diferents tasques de foment de la lectura s'amplien amb el PLA D'IMPULS DE LA LECTURA (PIL) a partir del curs 2015-2016, en què s'impliquen altres departaments, a més dels de llengües. Aquests, continuen fent les diverses actuacions i activitats relacionades al PL.

DESCRIPCIÓ

En l'Acord marc per lluitar contra el fracàs escolar, aprovat pel Govern en data 8 de febrer de 2011, es posen les bases per combatre el fracàs escolar, un dels problemes més importants en l'educació i que esdevé un objectiu prioritari de les polítiques educatives del Govern.

El Pla de Govern 2011-2014, de 3 de maig, identifica com a repte de país la millora de l'educació i la formació al llarg de la vida, i en l'eix 2, relatiu a l'ensenyament, estableix com a objectiu reduir el fracàs escolar potenciant la lectura sistemàtica al llarg de tota l'educació bàsica (educació primària i educació secundària obligatòria) mitjançant un pla nacional de lectura.

És en aquest context que el Govern de Catalunya impulsa un Pla Nacional de Lectura, que vertebrant els esforços de diferents sectors i àmbits de la societat catalana, té com a finalitat augmentar els hàbits lectors dels ciutadans i la seva competència lectora, ja que és la garantia d'una plena participació en la societat actual.

El Departament d'Ensenyament participa en aquest Pla Nacional de Lectura establint com a objectiu estratègic la millora de l'èxit escolar de tots els alumnes. I ho fa potenciant la lectura sistemàtica en totes les àrees i matèries del currículum al llarg de tota l'educació bàsica per augmentar la competència comunicativa lingüística i el desenvolupament de l'hàbit lector dels infants i joves, tenint present que la competència lectora és a la base de molts dels aprenentatges i un requisit per participar amb èxit en bona part dels àmbits de la vida adulta.

Per assolir aquest objectiu estratègic el Departament d'Ensenyament posa a disposició dels centres orientacions, pautes, assessorament i formació als professors, als equips directius i a les famílies perquè incorporin i sistematitzin estratègies lectores com a eix vertebrador dels aprenentatges, cadascun des del seu àmbit de responsabilitat.

OBJECTIUS

El pla té com a **objectius generals**:

- Millorar la competència lectora per augmentar el rendiment acadèmic de tots els alumnes i afavorir així l'èxit educatiu.

- Aconseguir que els infants i joves assumeixin les seves responsabilitats com a aprenents autònoms amb capacitat per accedir a la informació i al coneixement, fent de la lectura l'eina per a l'aprenentatge en totes les àrees i matèries del currículum.

-Formar bons lectors que gaudeixin i aprenguin llegint.

En aquest sentit, també es preveuen diversos **objectius estratègics** per a tots els sectors que formen la comunitat educativa.

Per als alumnes es preveuen els objectius següents:

- Incorporar l'autoavaluació com a estratègia d'aprenentatge que els permeti autoregular el procés de comprensió.

- Incrementar l'estona de dedicació a la lectura i el nombre de llibres llegits al llarg de l'any.

- Incorporar la reflexió sobre què i com s'ha après, explicitant les estratègies de lectura que s'utilitzen.

- Elaborar un dossier de lectura.

Per als professors:

- Planificar les unitats didàctiques desenvolupant les estratègies metodològiques d'acord amb l'evolució dels aprenentatges dels seus alumnes.

- Incorporar l'avaluació com a eina del mateix procés d'ensenyament.

- Articular els objectius de les activitats a partir d'allò que els alumnes hauran de demostrar que han après.

Per als centres educatius:

- Incorporar la lectura i les estratègies de comprensió lectora en totes les àrees.

- Establir una estratègia de centre adequada a les necessitats diagnosticades a partir dels resultats d'avaluació interna i externa, i complementada amb les avaluacions generals del sistema.

Per a les famílies:

- Trobar una estona diària (de 10 a 20 minuts) per llegir amb els infants o llegir al seu costat per reforçar els hàbits de bon lector i la lectura autònoma.

- Conèixer la metodologia de l'aprenentatge de la lectura a l'escola.

- Aplicar les orientacions de com poden contribuir a fer dels seus fills uns bons lectors.

EIXOS

Aquest pla es fonamenta en els eixos següents:

- Saber llegir

L'aprenentatge de la lectura com a desenvolupament de la capacitat de llegir, de comprendre i d'interpretar textos.

L'assoliment de les habilitats funcionals bàsiques de lectura correspon al cicle inicial de l'educació primària i és en aquest cicle on s'han de prendre les mesures de suport necessàries amb els alumnes que hi presenten dificultats. Correspon als cicles posteriors continuar el treball de les estratègies lectores, adaptades a les necessitats de cada moment.

- Llegir per aprendre

L'ús de la lectura per a l'aprenentatge. Els alumnes han de desenvolupar la seva responsabilitat en l'aprenentatge i tenir la capacitat d'utilitzar la lectura com a eina per a l'accés a la informació, la descoberta i l'ampliació de coneixements, és a dir, l'ús de la lectura com a instrument d'aprenentatge en totes les àrees del currículum.

- Gust per llegir

El gust per llegir s'adquireix desenvolupant l'hàbit lector i fomentant la lectura sistemàtica en qualsevol suport, aprenent a reflexionar sobre el que s'ha llegit, sabent-ho explicar mitjançant evidències orals o escrites i sabent-ho compartir.

(Extret de la pàgina del Departament d'Ensenyament)

A l'**institut Màrius Torres**, el curs 2015-2016 es va començar a implementar el Pla d'Impuls de la Lectura, per tal d'aconseguir els objectius del Pla marcats per Ensenyament. Es va nomenar una comissió encarregada d'endegar el projecte, formada per Eduardo López, Juanjo Manau i Esther Riba. Aquest primer curs es va decidir aplicar el Pla a 1r d'ESO i es van fer una biblioteca d'aula a cada grup de 1r, a partir de llibres i revistes aportats per diferents departaments i la biblioteca del centre, per particulars o llibres adquirits per tal de completar les aportacions. A cada aula, a la biblioteca també hi ha una carpeta que inclou el llistat dels llibres (que es va renovant al llarg del curs), un registre on l'alumnat apunta la data en què agafa i en què torna cada llibre o revista i fitxes per completar cada vegada que acaba una lectura.

Es va fer un horari que canviava cada trimestre per tal d'incorporar el màxim nombre d'assignatures al pla: l'alumnat llegeix 30 minuts cada dia, quatre dies a la setmana, juntament amb el professorat que és a l'aula.

També es va crear un blog http://pilmarius.blogspot.com.es/, enllaçat a la pàgina inicial del web de l'institut, on l'alumnat i el professorat pot penjar les seves ressenyes i opinions sobre les lectures que ha fet. Juntament amb aquesta iniciativa, es van fer al llarg del curs diverses activitats per promocionar la lectura entre la comunitat educativa: una visita a la biblioteca

pública, comentaris i il·lustracions de les lectures a l'aula, concursos, diverses activitats el dia de Sant Jordi, recomanacions lectores de l'alumnat de 4t al de 1r...

A final de curs es va fer enquestes als diferents estaments de la comunitat educativa i les valoracions de l'alumnat es van penjar al passadís de les classes de 1r i al web del centre.

Donat que la valoració general va ser molt positiva, es va decidir continuar el projecte durant el curs 2016-2017, ampliant el Pla d'Impuls a la Lectura a 2n d'ESO, de manera que aquest s'aplica actualment a tot l'alumnat de 1r cicle d'ESO al centre. Donat que gestionar més biblioteques d'aula és més complex, a més de la comissió inicial, que continua coordinant el projecte, s'hi ha incorporat un conjunt de professors i professores que es reparteixen diferents tasques, com ara control de biblioteques d'aula, correcció de les fitxes de lectura, actualitzar la vitrina de novetats, tenir cura de l'estat de les lectures...

Dins de la línia de promoció de la lectura, el centre ofereix una activitat anomenada Club de lectura, dirigida per l'Esther Riba; els assistents s'intercanvien lectures que han fet, de manera que entre ells mateixos es fan recomanacions, la qual cosa amplia el seu univers lector. També es fan accions literàries, poètiques i plàstiques als passadissos de l'institut per tal de despertar la curiositat de la resta de la comunitat educativa.

ARA ESCRIC

El Departament d'Ensenyament impulsa el programa araESCRIC com a objectiu estratègic la millora de l'èxit escolar de tots els alumnes. I ho fa potenciant l'escriptura sistemàtica en totes les àrees i matèries del currículum al llarg de tota l'educació bàsica per augmentar la competència comunicativa lingüística, tenint present que l'escriptura és una activitat que permet estructurar el pensament, comunicar-se, organitzar-se, aprendre i participar en la societat.

El pla té com a **objectius generals**:

Valorar l'escriptura com a eina de construcció de coneixement i d'aprenentatge.

Millorar la competència d'escriptura per augmentar el rendiment acadèmic dels alumnes i així afavorir l'èxit educatiu.

Reconèixer l'escriptura com una estratègia transversal per a la millora del rendiment escolar a totes les àrees curriculars.

Fomentar l'hàbit de l'escriptura personal i del plaer d'escriure per gaudir i créixer.

Identificar el valor de la competència escrita per iniciar el recorregut cap a la participació en els diversos àmbits de l'activitat humana: privat, laboral, social i acadèmic al llarg de la vida.

Incorporar la literatura com a referent d'expressió escrita.

En aquest sentit, també es preveuen diversos **objectius estratègics** per a tots els sectors que formen la comunitat educativa.

Per als alumnes:

Incrementar l'estona de dedicació a l'escriptura.

Incorporar la reflexió sobre com s'escriu, per a què s'escriu, per a qui s'escriu.

Conservar evidències de la seva producció escrita.

Per als professors:

Planificar les unitats didàctiques que incorporin activitats d'escriptura amb un propòsit comunicatiu i adequades a un context.

Potenciar el paper del professor com a model.

Incorporar l'avaluació com a eina del procés d'ensenyament i aprenentatge.

Articular els objectius de les activitats a partir d'allò que els alumnes hauran de demostrar que han après

Per als centres educatius:

Incorporar l'escriptura i les estratègies d'expressió escrita en totes les àrees i matèries.

Utilitzar elements per mesurar el progrés acadèmic dels alumnes.

Incorporar pràctiques de referència educativa i projectes d'innovació de centre amb relació a l'escriptura.

Per a les famílies:

Conèixer la metodologia de l'aprenentatge de l'escriptura al centre.

Llegir i posar en valor els escrits produïts pels fills.

Aprofitar les situacions familiar per fomentar l'escriptura.

Per al món literari:

Potenciar el contacte entre escriptors i alumnes.

Fomentar la participació dels alumnes en espais literaris col·laboratius (fòrums, blogs, BookTubes, revistes literàries).

(Extret de la pàgina del departament d'Ensenyament)

A l'**institut Màrius Torres,** el curs 2015-2016 un equip de professorat, format per persones de l'equip directiu, coordinadors de cicle, de la comissió del PIL i dels departaments de llengües va assistir a una formació inicial. A partir d'aquesta formació es va decidir incorporar estratègies treballades al llarg del curs a la dinàmica del centre per tal d'impulsar la relació entre els diferents departaments didàctics i compartir experiències, metodologies i treballs realitzats. Es va decidir crear un espai "AraEscric" en un plafó del passadís central del centre per tal de potenciar aquests intercanvis i donar veu al professorat i a l'alumnat per fer visibles les seves creacions escrites.

El curs 2016-2017 es continua la formació per tal d'incloure en el funcionament del centre els objectius fixats pel departament respecte de l'escriptura.